

[Начало](#) > ... > [Парични Искове](#) > [Несъстоятелност/фалит](#) > Malta

Несъстоятелност/фалит

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

🇲🇹 Малта

1 Срещу кого може да се образува производство по несъстоятелност?

Производство по несъстоятелност (дружества) и производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

Съгласно националното право могат да се определят два вида образувания, които могат да бъдат обект на производства по несъстоятелност — търговски дружества и търговци. Към тези видове образувания се прилагат различни режими. Търговските дружества могат да бъдат допълнително разделени на дружества *en nom collectif* (събирателни дружества), дружества *en commandite* (командитни дружества) и дружества с ограничена отговорност.

Производства по несъстоятелност могат да бъдат образувани срещу всички горепосочени лица (физически и юридически), но ще се прилагат различни процедури, правила и законодателство. По същество производства по несъстоятелност поради неплатежоспособност (глава 13 от Законите на Малта) могат да бъдат образувани срещу дружества *en nom collectif*, дружества *en commandite*, и срещу търговци. Дружествата *en nom collectif* и дружествата *en commandite* фактически се считат за търговци за целите на производството по несъстоятелност поради неплатежоспособност. Понятието „търговец“ е определено в глава 13 като всяко лице, което по занятие осъществява търговска дейност от свое име, и обхваща всички търговски дружества.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Процедури по реструктуриране могат да бъдат образувани срещу дружества съгласно членове 327—329Б от глава 386 — Закон за дружествата от 1995 г.

2 Какви са условията за образуване на производство по несъстоятелност?

Производство по несъстоятелност (дружества)

След решение на своето Общо събрание, Съвета на директорите, всеки притежател на облигации, кредитор или кредитори, или вносител или вносител, отговарящ(и) за дълговете със своя дял в активите, дружеството може да започне производство пред съд за прекратяване на дейността и впоследствие закриване на дружеството, ако то не е в състояние да погаси своите дългове. Съгласно член 214, параграф 2, буква а), подточка ii) от глава 386 се прилага следният тест:

Дружеството се счита, че не е в състояние да погаси своите дългове:

а) ако дълг, който дружеството дължи, е останал непогасен изцяло или отчасти двадесет и четири седмици от изпълнението на изпълнителен титул срещу дружеството по силата на която и да е от изпълнителните мерки, посочени в член 273 от Гражданския процесуален и функционален кодекс; или

б) ако се докаже по убедителен начин пред съда, че дружеството не е в състояние да погаси своите дългове, като се отчитат и евентуалните и бъдещите задължения на дружеството.

Съдът ще даде възможност на страните да представят своите позиции по случая и в крайна сметка ще се произнесе дали са изпълнени изискванията за обявяване в несъстоятелност, като в такъв случай съдът ще постанови прекратяване, а датата, на която се счита, че дружеството се обявява в несъстоятелност, ще бъде датата на подаване на молбата в съда съгласно член 223 от глава 386.

В периода между решението за прекратяване на дружество в случай на неплатежоспособност и подаването на молба за образуване на производство по несъстоятелност в съда, съдът може във всеки един момент да назначи временен администратор и да му повери управлението на имуществото или стопанската дейност на дружеството, като посочи това в заповедта, с която го назначава. Временният администратор заема тази длъжност до момента, в който бъде постановено решение за прекратяване или молбата за прекратяване бъде отхвърлена, освен ако не подаде оставка или не бъде отстранен от тази длъжност от съда поради основателна причина преди този момент.

Несъстоятелност — доброволна ликвидация от кредиторите

Освен горепосочения вариант, дружеството може да бъде прекратено доброволно и, ако директорите са на мнение, че активите на дружеството не са достатъчни, за да покрият задълженията, ще бъде свикано събрание на кредиторите с цел назначаване на синдик (и/или ликвидационна комисия), който/която се ползва с доверието на кредиторите и ще извърши ликвидацията на дружеството, без да бъде необходимо съдебно производство. Правилата, които следва да се прилагат, са определени в членове 277 и следващите от глава 386.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Дружеството може да подаде молба за производство по реструктуриране след извънредно решение (процедура за реструктуриране съгласно член 329Б от глава 386) в съда, ако дружеството не е в състояние да погаси своите дългове или има непосредствена вероятност да изпадне в невъзможност да погасява своите дългове, или това могат да направят директорите с решение на Съвета на директорите или кредиторите на дружеството, ако представляват повече от половината кредитори на дружеството от гледна точка на стойността. Както и в предходния случай, дружеството се счита, че не е в състояние да погаси своите дългове:

а) ако дълг, който дружеството дължи, е останал непогасен изцяло или отчасти двадесет и четири седмици от изпълнението на изпълнителен титул срещу дружеството по силата на която и да е от изпълнителните мерки, посочени в член 273 от Гражданския процесуален и функционален кодекс; или

б) ако се докаже по убедителен начин пред съда, че дружеството не е в състояние да погаси своите дългове, като се отчитат и евентуалните и бъдещите задължения на дружеството.

Съдът ще се произнесе дали дружеството следва да бъде подложено на реструктуриране, като в този случай ще постанови решение за реструктуриране на дружеството в срок от двадесет дни от подаването на молбата до съда, с която се иска съдът да поеме управлението на стопанската дейност на дружеството за срок, който ще бъде определен от съда (понастоящем едногодишен срок, който може да бъде удължен с последващ едногодишен срок, но с оглед на подготвяните изменения този срок ще бъде намален на четири месеца и ще може да се удължава с допълнителни срокове от по четири месеца за максимален период от дванадесет месеца).

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

Производства по несъстоятелност поради неплатежоспособност могат да бъдат образувани от всеки кредитор, независимо дали дългът към него е търговски или не, и макар че този дълг все още не е станал изискуем, той може незабавно да заведе дело пред Гражданския съд с обща компетентност срещу длъжника или неговия законен представител, като поиска да бъде обявено, че този длъжник е изпаднал в несъстоятелност.

Критерият за обявяване в несъстоятелност е преустановяването на погасяването на дълговете от страна

на длъжника. Съдът ще постанови своето решение за обявяване в несъстоятелност и ще назначи един или повече попечители на имуществото, които да изпълнят поверените им функции съгласно глава 13 от Търговския кодекс.

3 Кои активи се включват в масата на несъстоятелността? Как се третира активите, които са придобити, или които се прехвърлят на длъжника след образуването на производството по несъстоятелност?

Производство по несъстоятелност (дружества) (включително доброволна ликвидация от кредиторите)

Всички активи на дружеството ще бъдат осребрени, за да се покрият задълженията на длъжника. Няма да се прави разграничение между активи, които вече представляват част от имуществото на длъжника, и тези, които се прехвърлят на длъжника след образуването на производството по несъстоятелност.

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

При производства по несъстоятелност поради неплатежоспособност, касаещи търговци и дружества *en nom collectif* и *en commandite*, всички активи, независимо дали са движими или недвижими, могат да представляват част от имуществото, което следва да бъде осребрено. В случай на обявяване в несъстоятелност поради неплатежоспособност, след като бъде постановено решение за обявяване в несъстоятелност, обявеното в несъстоятелност лице *ipso jure* е освободено от управлението на цялото си имущество, независимо дали имуществото е свързано с неговата стопанска дейност или не, с изключение на правото му на ежедневни средства за преживяване.

Активите му ще бъдат поети от попечител, който на свой ред ще има право да продава и отчуждава имуществото с одобрението на съда. Нетрайната част от имуществото на обявеното в несъстоятелност лице ще бъде продадена чрез лицензиран тръжен продавач, след като бъде получено разрешението на съда.

Разрешение на съда се изисква и в случай на трайни стоки и друго имущество.

При такива обстоятелства съдията дава указания, които счита, че са в най-голям интерес на обявеното в несъстоятелност лице и кредиторите, включително, ако възникнат подходящи обстоятелства, може да позволи на попечителя да възобнови дейността на обявеното в несъстоятелност лице или да увеличи неговите активи, при условие че това е в полза и на кредиторите.

4 Какви правомощия имат съответно длъжникът и синдикът?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Непосредствено след като съдът постанови решение за прекратяване на дружество на основание, че е неплатежоспособно, той ще назначи синдик (администратор по несъстоятелност).

С глава 386 се налага задължението този синдик да е физическо лице с квалификация като юрист, дипломиран счетоводител и/или одитор или да е лице, което е вписано в Търговския регистър като притежаващо квалификацията и надеждността за изпълнение на функциите на синдик.

Едно допълнително ограничение е, че синдикът не може да изпълнява функциите на синдик на конкретно дружество, ако е заемал длъжността на директор или секретар на дружеството или е заемал друга длъжност във или във връзка с това конкретно дружество, в който и да е момент през последните четири години преди датата на прекратяване на дружеството.

Съдът разполага с широка свобода на преценка при определянето кой следва да заплати хонорара на синдика. По подразбиране на синдика се заплаща от активите на дружеството. Ако обаче тези средства не са достатъчни, съдът може да разпорежи плащането да бъде извършено от други (свързани) лица на основание, посочено от съда.

Съгласно член 296 от глава 386 правомощията на отговорните ръководители на дружеството

(директорите и секретаря на дружеството) се прекратяват при назначаването на синдик и поради това нито директорите, включително делегирано от тях лице, нито секретарят на дружеството нямат правомощия да извършват сделки от името и за сметка на въпросното дружество в ликвидация. Синдикът ще поеме под своето попечителство или контрол цялото имущество и всички права, за които има основателна причина да счита, че са притежавани от дружеството.

Съгласно член 238 от глава 386 при съдебна ликвидация синдикът разполага със следните правомощия, предоставени му от съда или от ликвидационната комисия:

а) да се яви като ищец или ответник по всеки иск или друго съдебно производство от името и за сметка на дружеството;

б) да осъществява стопанската дейност на дружеството, доколкото това е необходимо с оглед на благоприятната му ликвидация;

в) да плати на кредиторите съгласно техния ред, определен от закона;

г) да постигне компромис или договореност с кредиторите или лица, претендиращи, че са кредитори, или които имат или твърдят, че имат вземания, било то настоящи или бъдещи, безусловни или условни, доказани или евентуално дължими като обезщетение от дружеството или във връзка с които дружеството може да бъде подведено под отговорност, както и да отнася такива въпроси към арбитраж;

д) да изисква от вносителите или предполагаемите вносителите да заплатят вноски за акции и да привежда в изпълнение компромиси или договорености във връзка с дългове, задължения и вземания на дружеството, било то настоящи или бъдещи, безусловни или условни, доказани или дължими като обезщетение, съществуващи или предполагаемо съществуващи между дружеството и вносител или предполагаем вносител, или друг длъжник или предполагаем длъжник, да решава всички въпроси, свързани или засягащи по някакъв начин активите или ликвидацията на дружеството, при такива условия, каквито бъдат договорени, да приема гаранции за изплащането на такива вноски, дългове, задължения или вземания, както и да ги счита за напълно изплатени;

е) да представлява дружеството по всички въпроси и да извършва всички дейности, които са необходими за прекратяването на дейността на дружеството и разпределянето на неговите активи.

В допълнение към това съдът може да постанови, в случай че няма ликвидационна комисия, че синдикът може да упражнява всяко от правомощията, посочени в букви а) или б) по-горе, без да е нужно разрешение от съда.

Като цяло синдикът по съдебна ликвидация има следните правомощия:

а) да продава движимото и недвижимото имущество, включително всички права на дружеството чрез публичен търг или частно споразумение, като разполага с правомощие да прехвърли цялото имущество или която и да е част от него;

б) да извършва всички дейности и да подписва, от името и за сметка на дружеството, всички нотариални актове, разписки и други документи;

в) да събира необходимите финансови средства от гаранцията върху активите на дружеството;

г) да назначава упълномощен представител, който да действа от негово име като синдик за определени цели.

Упражняването на правомощията, предоставени съгласно този член, от синдика по съдебна ликвидация подлежи на контрол от съда и всеки кредитор или вносител може да се обърне към съда във връзка с упражняването или предложеното упражняване на всяко от тези правомощия.

В междинния период между решението за прекратяване на дружество в случай на неплатежоспособност и подаването на молба за образуване на производство по несъстоятелност в съда, когато съдът назначи временен администратор, правомощията на отговорните ръководители на дружеството също така се

прекратяват до степента, до която съдът поверява на администратора управлението на имуществото или стопанската дейност на дружеството, като посочва това в заповедта, с която го назначава.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Съгласно член 329Б, параграф 6, буква а) от глава 386, докато е в сила решение за оздравяване (реструктуриране), дружеството продължава да изпълнява обичайните си дейности под ръководството на специалния администратор.

Специалният администратор трябва да бъде лице, за което съдът се е уверил, че разполага с доказана компетентност и опит в управлението на стопански предприятия, квалифицирано е и желае да приеме това назначение и не е в конфликт на интереси по отношение на назначението.

Хонорарът на специалния администратор се покрива от дружеството. Всъщност при назначаването му съдът определя срок, който не надхвърля десет работни дни от постановяването на решението за оздравяване на дружеството, в рамките на който дружеството депозира съответната сума в съда или предлага друга подходяща гаранция или друга подходяща договореност, която по мнение на съда е достатъчна, за да покрие хонорара и таксите на специалния администратор във връзка с неговото назначение.

При назначаването на специалния администратор се прекратяват временно всички правомощия, предоставени на дружеството по силата на закон или на неговия учредителен акт и устав, освен ако не е получено съгласието на специалния администратор за упражняване на тези правомощия, като такова съгласие може да бъде общо или във връзка с конкретен случай или случаи. В противен случай всички тези правомощия се предоставят на специалния администратор.

По принцип специалният администратор разполага със следните правомощия:

- а) да поеме под своето попечителство или контрол цялото имущество на дружеството и от този момент нататък да бъде отговорен за управлението и надзора на дейностите, стопанската дейност и имуществото на дружеството;
- б) след като уведоми съда, да отстрани от длъжност директора на дружеството и да назначи друго лице, което да изпълнява функциите на управител;
- в) да осъществява контакт с лица във връзка с предоставянето на професионални или административни услуги и да задължи дружеството да заплати съответните им такси или хонорари; както и
- г) да свика заседание на членовете или кредиторите на дружеството.

В допълнение към това специалният администратор разполага с правомощието, с предварително изрично разрешение на съда:

- i) да обвързва дружеството с ангажимент, чиято продължителност надхвърля шест месеца;
- ii) да прекратява трудовите правоотношения със служители на дружеството, ако счита това за необходимо, за да се обезпечи съществуването на дружеството като жизнеспособно действащо предприятие изцяло или отчасти.

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

Както е обяснено по-горе, приложимото право по отношение на търговци, които осъществяват своята стопанска дейност от собствено име, и на търговски дружества е Търговският кодекс в частта относно обявяването в несъстоятелност поради неплатежоспособност.

Що се отнася до правомощията на синдика при обявяване в несъстоятелност, този синдик се нарича „попечител“, а „попечител“ е лице или лица, които съдът счита за годни да упражняват добросъвестно задълженията, свързани с тази длъжност, дори ако „попечителят“ е роднина или кредитор на обявеното в несъстоятелност лице.

При приемане на задълженията си във връзка с тази длъжност попечителят поема собствеността върху цялото имущество на обявеното в несъстоятелност лице и всички права от всякакъв вид, които са предоставени на обявеното в несъстоятелност лице. Освен това обявеното в несъстоятелност лице също така предприема всички необходими стъпки за опазване на своите права по отношение на длъжниците си и вписва в публичния регистър всяка ипотека, засягаща имуществото на длъжниците на обявеното в несъстоятелност лице. Попечителят носи отговорност за своите действия спрямо обявеното в несъстоятелност лице.

Попечителят също така е длъжен да заведе дела за погасяването на дългове, които се дължат на обявеното в несъстоятелност лице, но няма правомощия да приема компромиси или да отнася спор към арбитраж без писменото съгласие на кредиторите на обявеното в несъстоятелност лице, представляващи мнозинство от гледна точка на стойността, и разрешението на съдията.

В едномесечен срок от постановяването на решението за обявяване в несъстоятелност попечителят съставя опис на имуществото на обявеното в несъстоятелност лице.

Всеки кредитор има право да се запознае с този списък, като кредиторите и обявеното в несъстоятелност лице са задължени да съдействат при изготвянето на опис.

Този опис съдържа достоверен списък и описание и оценка на стойността на цялото имущество на обявеното в несъстоятелност лице.

Попечителят не може да се разпорежда с имуществото без съгласието на съда, като цялата процедура подлежи на публичен надзор. Приходите от всички продажби, осъществени от попечителя от името на обявеното в несъстоятелност лице или търговско дружество, се записват и всички разписки и фактури се документират надлежно.

Съдът разполага с правомощието да изисква от попечителите, обявеното в несъстоятелност лице и кредиторите да предоставят под клетва цялата информация, която счете за необходима.

Що се отнася до правомощията на длъжника (в този случай се има предвид обявеното в несъстоятелност лице или търговско дружество), той има право да наблюдава дали попечителят извършва дейностите по обявяването в несъстоятелност правилно и съгласно закона.

Длъжникът има право да уведоми съда, ако предприетите от попечителя действия не се извършват в съответствие със съдебното постановление или ако делата му се управляват неправилно.

Книжата и документите на обявеното в несъстоятелност лице са достъпни за проверка по всяко време, което означава също така, че длъжникът има право да знае, да проверява и да контролира действията на назначения от съда попечител.

Длъжникът също така има право по закон редовно да получава средства за преживяване, което означава, че съдът ще отпусне на длъжника определени средства от собственото имущество на длъжника, които да му бъдат предоставяни от попечителя, и това ще представлява надбавка за него и неговото семейство, при условие че няма презумпция, че обявеното в несъстоятелност лице е действало с цел измама.

5 При какви условия може да се приложи прихващане?

Производство по несъстоятелност и реструктуриране (дружества) и производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

Съгласно глава 459 всяка разпоредба за приключващо нетиране или друга разпоредба в договор, с която се предвижда или която е свързана с прихващане или нетиране на суми, дължими от едната страна на другата във връзка с взаимни кредити, взаимни дългове или други взаимни сделки, подлежи на изпълнение съгласно посочените в нея условия, независимо дали преди или след обявяване на несъстоятелност или несъстоятелност поради неплатежоспособност, по отношение на взаимни дългове, кредити или сделки, които са възникнали или настъпили преди обявяването на несъстоятелност или несъстоятелност поради неплатежоспособност на една от страните, срещу:

а) страните по договора,

б) всеки гарант или лице, което осигурява гаранция за която и да е част от договора,

в) синдика, ликвидатора, попечителя, администратора, специалния администратор или друго подобно длъжностно лице на страна по договора, както и

г) кредиторите на страните по договора.

Горепосоченото не се прилага по отношение на споразумение за приключващо нетиране, сключено към момент, в който другата страна е знаела или е следвало да знае, че има висяща молба за прекратяването и ликвидацията на дружеството поради несъстоятелност или че дружеството е предприело формални стъпки съгласно приложимото право за своето прекратяване и ликвидация поради несъстоятелност.

Освен това то не се прилага, когато обявената в несъстоятелност страна е физическо лице (не търговец) или търговско дружество, различно от дружество *en nom collectif* или дружество *en commandite* и другата страна е знаела или е следвало да знае за събития от естеството, посочено в предходния параграф, във връзка с обявената в несъстоятелност страна.

Съдържащите се в даден договор правомощия или мандат за прилагане на разпоредба за приключващо нетиране не се отменят от декларацията за обявяване на банкрут или несъстоятелност на която и да е от страните по договора.

Освен това се предвижда, че независимо от разпоредбите на друго национално право, нищо не ограничава или отлага прилагането на разпоредба от договор, с която се предвижда или която е свързана с прихващане или нетиране и която би била изпълнима в противен случай, и по отношение на такава разпоредба не поражда ефект нито решение на съда, нито заповед, забрана или подобно решение, постановено от съд или от друг орган, нито производство от каквото и да е естество. При все това, независимо от посоченото в настоящия параграф, нищо не възпрепятства прилагането на закон, по силата на който прихващането или нетирането не подлежи на изпълнение в конкретен случай поради измама или подобно основание или който позволява изпълнимостта на прихващане или нетиране, ако разпоредба на договор между засегнатите страни би направила прихващането или нетирането нищожно поради измама или подобно основание.

В закона се посочва, че за страните по договор е законно:

- да постигнат съгласие относно система или механизъм, които биха позволили на страните да преобразуват нефинансово задължение в парично задължение с еквивалентна стойност и да определят стойността на това задължение за целите на прихващане или нетиране;
- да постигнат съгласие относно обменния курс или метода, който следва да бъде използван за определяне на обменния курс, който да се прилага при извършването на прихващане или нетиране, когато трябва да се прихващат или нетират суми в различни валути, както и за определяне на валутата, в която следва да се извърши плащането на нетираната сума;
- да постигнат съгласие, че всички трансакции или други сделки, осъществявани съгласно договор, независимо дали са посочени конкретно или чрез препратка към вид или клас трансакции или сделки, се третираат като една трансакция или сделка за целите на определените в договора разпоредби за прихващане или нетиране, както и че всички такива трансакции или сделки ще се третираат като една трансакция или сделка от страните или от синдик, ликвидатор, попечител, администратор или специален администратор или друго длъжностно лице, което действа от името на страните, както и от всеки съд.

6 Какво въздействие оказва производството по несъстоятелност върху текущите договори, по които длъжникът е страна?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Съгласно член 303 от глава 386 уреждането на привилегии, ипотeki или други задължения, прехвърлянето или разпореждането по друг начин с имущество или права и всяко плащане, изпълнение

или друго действие във връзка с имущество или права, извършено от или срещу дружество, както и всяко задължение, поето от дружеството шест месеца преди прекратяването на дружеството, се считат за незаконно предпочитане срещу неговите кредитори, независимо дали става въпрос за безвъзмездна или възмездна сделка, ако тя представлява сделка на занижена цена или ако се отдава предпочитание. В такъв случай сделката (незаконно предпочитане) е нищожна.

Занижена цена се определя по следния начин:

а) дружество сключва сделка на занижена цена, ако:

- i) дружеството направи дарение или сключи сделка по друг начин при условия, съгласно които няма да получи възнаграждение, или
- ii) дружеството сключи сделка срещу възнаграждение, чиято стойност в пари или тяхна равностойност е значително по-малка от стойността, в пари или тяхна равностойност, на предоставеното от дружеството възнаграждение.

Предпочитание се определя по следния начин:

б) дружество отдава предпочитание на лице, ако:

- i) това лице е един от кредиторите на дружеството или е лице, предоставящо обезпечение, или поръчител по отношение на някой от дълговете на дружеството или други задължения; както и
- ii) дружеството предприема действие или позволява да бъде предприето действие, което във всеки случай води до поставяне на това лице в позиция, която, при изпадане в несъстоятелност и ликвидация на дружеството, ще бъде по-добра от позицията, в която би било лицето, ако това действие или бездействие не се беше случило.

Исключение от горепосоченото се допуска, ако лицето, в чиято полза е извършена, осъществена или поета сделката, докаже, че не е знаело и не е имало причина да счита, че дружеството има вероятност да бъде прекратено поради несъстоятелност.

Освен горепосоченото няма други разпоредби, които да оказват пряко въздействие върху договори.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Не съществуват специални нормативни актове, касаещи въздействието на производствата по реструктуриране върху договорите.

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

Съгласно Търговския кодекс, и по-специално съгласно член 485, може да бъде анулирано всяко действие, с което се прехвърля имущество или поето задължение, или всеки отказ от наследство, направен от обявеното в несъстоятелност лице съгласно право на собственост, придобито по възмезден или безвъзмезден начин, чиято цел е неговите кредитори да бъдат измамани.

За разлика от Закона за дружествата, в Търговския кодекс не се посочва определен срок, както е направено в член 303 от глава 386 от Законите на Малта.

В горепосочения случай такива действия могат да бъдат анулирани, ако бъде доказано, че обявеното в несъстоятелност лице е знаело за наличието на обстоятелства, което са щели да доведат до обявяване на несъстоятелност.

7 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху предявени искиове на индивидуални кредитори (с изключение

на висящи дела)?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Непосредствено след започване на производство по несъстоятелност (дружеството се прекратява с решение на съда на основание несъстоятелност), не се започват никакви действия или производства (забрана за започване на действия) срещу дружеството или неговото имущество, освен с разрешението на съда и съгласно условия, които съдът може да наложи. В закона не се уточнява при кои дела съдът би разрешил започването или продължаването на съдебно производство от кредитор, но като цяло се следва принципът, че по време на производство по несъстоятелност активите на дружеството се управляват по надлежния ред в полза на всички кредитори, и по-специално че отделните кредитори не следва да бъдат в състояние да получат предимство чрез започване на производства срещу дружеството.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Съгласно националното право се предвижда спиране на производствата по време на производство по реструктуриране (оздравяване на дружество). Всъщност член 329Б, параграф 4 от глава 386 гласи, че при подаването на молба за реструктуриране (оздравяване на дружество), освен ако тя не бъде отхвърлена, или в рамките на периода, в който е в ход процедура по оздравяване на дружеството:

- а) се спира разглеждането на висящи или нови молби за ликвидация;
- б) не може да се постановява или придава изпълнителна сила на решение за прекратяване и последваща ликвидация на дружеството;
- в) спира се изпълнението на парични вземания срещу дружеството, както и на лихви, които в противен случай могат да бъдат натрупани върху тях;
- г) докато дружеството е във владение на отдадени под наем помещения, наемодателят или друго лице, на което се дължи наем, не може да упражнява своето право на прекратяване на договора за отдаване под наем на наетите от дружеството помещения, в случай че дружество не спази дадено условие от договора си за наемане на тези помещения, освен с разрешението на съда и съгласно условия, които той приема за необходимо да наложи;
- д) не могат да се предприемат други стъпки за изпълнение на обезпечение върху имуществото на дружеството или възстановяване на собствеността върху стоки, получени от дружеството съгласно споразумение за покупка на изплащане, освен с разрешението на съда и съгласно условия, които той приема за необходимо да наложи;
- е) не може да се издава обезпечителна или изпълнителна мярка или заповед, както е посочено в глава 16 от Гражданския процесуален и функционален кодекс, срещу дружеството или срещу имущество на дружеството, освен с разрешението на съда и съгласно условия, които той приема за необходимо да наложи; както и
- ж) не следва да се започват или продължават съдебни производства срещу дружеството или неговото имущество, освен с разрешението на съда и съгласно условия, които той приема за необходимо да наложи.

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

При производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност срещу търговец или търговско дружество, след като съдът е назначил попечител, всички иски срещу обявеното в несъстоятелност лице и неговото имущество могат да се предявяват само срещу попечителя/ите, а не срещу обявеното в несъстоятелност лице или търговско дружество, както се предвижда член 500 от глава 13.

Кредиторът има право да знае, да проверява и да контролира начина, по който попечителят управлява делата на обявеното в несъстоятелност лице, както и да се обърне към съда, ако попечителят или попечителите действат в ущърб на неговите права.

В производства по оздравяване съдът може да издаде временно постановление, с което да даде отсрочка с оглед възстановяване на дейностите на обявеното в несъстоятелност лице/търговско дружество.

Независимо от това, за разлика от оздравяването на дружества, кредиторите могат да предявяват иски срещу попечителя, който представлява обявения в несъстоятелност търговец или търговско дружество.

8 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху продължаването на висящи дела към момента на образуване на производството по несъстоятелност?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Непосредствено след започване на производство по несъстоятелност (дружеството се прекратява с решение на съда на основание несъстоятелност), не се започват никакви действия или производства (спиране) срещу дружеството или неговото имущество, освен с разрешението на съда и съгласно условия, които съдът може да наложи. В закона не се уточнява при кои дела съдът би разрешил започването или продължаването на съдебно производство от кредитор, но като цяло се следва принципът, че по време на производство по несъстоятелност активите на дружеството се управляват по надлежния ред в полза на всички кредитори, и по-специално че отделните кредитори не следва да бъдат в състояние да получат предимство чрез започване на производства срещу дружеството.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Съгласно националното право се предвижда спиране на производствата по време на производство по реструктуриране (оздравяване на дружество). Всъщност член 329Б, параграф 4 от глава 386 гласи, че при подаването на молба за реструктуриране (оздравяване на дружество), освен ако тя не бъде отхвърлена, или в рамките на периода, в който е в ход процедура по оздравяване на дружеството:

- а) се спира разглеждането на висящи или нови молби за ликвидация;
- б) не може да се постановява или придава изпълнителна сила на решение за прекратяване и последваща ликвидация на дружеството;
- в) спира се изпълнението на парични вземания срещу дружеството, както и на лихви, които в противен случай могат да бъдат натрупани върху тях;
- г) докато дружеството е във владение на отдадени под наем помещения, наемодателят или друго лице, на което се дължи наем, не може да упражнява своето право на прекратяване на договора за отдаване под наем на наетите от дружеството помещения, в случай че дружество не спази дадено условие от договора си за наемане на тези помещения, освен с разрешението на съда и съгласно условия, които той приема за необходимо да наложи;
- д) не могат да се предприемат други стъпки за изпълнение на обезпечение върху имуществото на дружеството или възстановяване на собствеността върху стоки, получени от дружеството съгласно споразумение за покупка на изплащане, освен с разрешението на съда и съгласно условия, които той приема за необходимо да наложи;
- е) не може да се издава обезпечителна или изпълнителна мярка или заповед, както е посочено в глава 16 от Гражданския процесуален и функционален кодекс, срещу дружеството или срещу имущество на дружеството, освен с разрешението на съда и съгласно условия, които той приема за необходимо да наложи; както и
- ж) не следва да се започват или продължават съдебни производства срещу дружеството или неговото имущество, освен с разрешението на съда и съгласно условия, които той приема за необходимо да наложи.

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

В националното право, описано в Търговския кодекс, не се предвижда спиране на производствата, Независимо от това по искане на попечителя е възможно да се поиска такава молба, подадена до съда, да бъде разгледана от същия съдия, който гледа делото за обявяване в несъстоятелност, така че съдията може да управлява и ръководи дейностите на обявеното в несъстоятелност лице, като опазва правата и задълженията на обявеното в несъстоятелност лице и гарантира, че правата в съответствие с подадената от кредитора молба подлежат на разглеждане и вземане на решение.

9 Кои са основните характеристики на участието на кредиторите в производството по несъстоятелност?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Кредиторите могат да се намесят в производство по несъстоятелност, ако докажат, че имат законен интерес, и съответно ще могат да изложат своите аргументи по време на производството пред съда.

Кредиторите биват информирани относно текущия процес от синдика, който също така организира срещи, на които кредиторите получават възможност да изразят своите мнения.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

В член 329Б от глава 329Б изрично се предвижда, че съдът и специалният администратор действат, *наред с другото*, в най-добрите интереси на кредиторите.

Специалният администратор също така е длъжен да свиква заседания на кредиторите, като първото заседание се провежда не по-късно от един месец след неговото назначаване.

По време на такива заседания специалният администратор е длъжен да определи съвместна комисия от кредитори и членове, която да предоставя съвети и да оказва съдействие, от каквито специалният администратор може да се нуждае при управлението на делата, стопанската дейност и имуществото на дружеството и неговото възстановяване като жизнеспособно действащо предприятие.

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

Кредиторите могат да се намесят и да участват в производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност, ако докажат, че имат законен интерес, и съответно ще могат да изложат своите аргументи по време на производството пред съда.

Кредиторите биват информирани относно текущия процес от попечителя, който също така организира срещи, на които кредиторите получават възможност да изразят своите мнения.

Кредиторите също така имат право да гласуват и да постигнат окончателно споразумение по предложената схема за уреждане, която изисква съгласието на три четвърти от кредиторите от гледна точка на стойността, които са доказали своите вземания.

10 По какъв начин синдикът може да използва или да се разпорежда с активи от масата на несъстоятелността?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Синдикът ще бъде в състояние да продаде имуществото, като приеме най-изгодната оферта за активите на дружеството.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Специалният администратор няма да бъде в състояние да се разпорежда с имуществото на дружеството без специално разрешение от съда или съгласно посоченото в оздравителния план, който се одобрява

впоследствие със или без изменения от съда. Във всеки случай съдът ще посочи или одобри метода за разпореждане с активите на дружеството.

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

При производствата по несъстоятелност поради неплатежоспособност попечителят се разпорежда с имуществото, като приема най-изгодната оферта за активите на дружеството, след като е получил разрешението на съда в тази връзка.

Съгласно член 498 от глава 13 при оздравяването на търговско дружество или на обявено в несъстоятелност лице попечителят се придържа към оздравителния план, но съдията разполага с широка свобода на преценка да дава указания, които счита за най-благоприятни за интереса на обявеното в несъстоятелност лице и кредиторите.

Независимо от това е възможно кредитор да възрази срещу тези правомощия на съдията, ако кредиторът аргументирано докаже, че това не е в интерес на кредиторите.

11 Как трябва да се предявят вземанията към масата на несъстоятелността на длъжника и как се третират вземания, които са възникнали след образуването на производството по несъстоятелност?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Не се прави разграничение между вземания, които са възникнали след образуването на производството по несъстоятелност, и вземания, които са съществували преди това. При все това в рамките на производство по несъстоятелност съдът може, в случай че активите не са достатъчни за покриване на задълженията, да разпорежи от активите да бъдат изплатени разходите, таксите и разноските, направени при прекратяването и ликвидацията, като редът на вземанията се определя от съда, а съдът взема под внимание следния общ ред на вземания:

а) разходи, които се понасят или правят от официалния ликвидатор или синдика с цел опазване, реализиране или събиране на активите на дружеството;

б) всякакви други направени разходи или плащания, извършени от официалния ликвидатор или по негово нареждане, включително тези, които са направени или понесени при управлението на дружеството;

в) хонорара на временния администратор, ако има такъв;

г) разходите на вносителя на молбата и на всяко лице, посочено в молбата, чиито разходи бъдат допуснати от съда;

д) хонорара на специалния администратор, ако има такъв;

е) всяка сума, дължима на лице, което е наето или упълномощено да помага при изготвянето на финансов отчет или баланс;

ж) всички надбавки, постановени от съда, за разходи във връзка с молба за освобождаване от задължението за представяне на финансов отчет или за удължаване на времето за представяне на такъв отчет;

з) всички необходими плащания от синдика в хода на осъществяването от него управление, включително всички разходи, направени от членовете на ликвидационната комисия или от техни представители и разрешени от синдика;

и) хонорара за всяко лице, наето от синдика с цел предоставяне на услуги на дружеството, както се изисква или позволява съгласно разпоредбите на глава 386;

й) хонорара на официалния ликвидатор и на синдика.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Не се прилага

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

Не се прави разграничение между вземания, които са възникнали след образуването на производството по несъстоятелност поради неплатежоспособност, и вземания, които са съществували преди това. При все това в рамките на производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност съдът може, в случай че активите не са достатъчни за покриване на задълженията, да разпреди от активите да бъдат изплатени разходите, таксите и разходите, понесени при прекратяването и ликвидацията, като редът на вземанията се определя от съда, а съдът взема под внимание следния общ ред на вземания:

а) разходи, които понасят или правят от попечителя с цел опазване, реализиране или събиране на активите на дружеството;

б) всякакви други направени разходи или плащания, извършени от попечителя или по негово нареждане, включително тези, които са направени или понесени при управлението на дружеството;

в) хонорара на попечителя, ако има такъв;

г) разходите на вносителя на молбата и на всяко лице, посочено в молбата, чиито разходи бъдат допуснати от съда;

д) хонорара на специалния администратор и съдебния секретар, ако има такъв;

е) всяка сума, дължима на лице, което е наето или упълномощено да помага при изготвянето на финансов отчет или баланс;

ж) всички надбавки, постановени от съда, за разходи във връзка с молба за освобождаване от задължението за представяне на финансов отчет или за удължаване на времето за представяне на такъв отчет;

з) всички необходими плащания от попечителя в хода на осъществяването от него управление, включително всички разходи, направени от членовете на комисията, ако има такава, или от техни представители и разрешени от попечителя.

След като тези разходи бъдат изплатени, се изплащат вземанията на обезпечените кредитори съгласно датата на регистриране на тяхното вземане и след тези не обезпечени кредитори се изплащат вземанията на всички други кредитори съгласно датата на регистриране. Ако за последните вземания (на необезпечените кредитори) няма достатъчно средства, техният ред на вземания е *pari passu*.

12 Какви са правилата, уреждащи предявяването, установяването и приемането на вземанията?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Вземанията се приемат по преценка на синдика. Няма конкретни правила, които да уреждат начина, по който следва да се предявяват вземания. Струва си да се отбележи, че винаги когато се назначава официален ликвидатор, който да изпълнява функциите на синдик, се използва следният формуляр за вземания:

ОФИЦИАЛЕН ЛИКВИДАТОР

До MFSA (Малтийски орган за финансови услуги)

Notabile Road

Attard, BKR3000

Данни на прекратеното дружество

- 1 Наименование и регистрационен номер
- 2 Дата на прекратяване на дружеството

Данни на кредитора

- 3 Собствено и фамилно име/ регистрационен номер
- 4 Адрес
- 5 Електронна поща
- 6 Телефонен номер/номер на мобилен телефон /

Подробности относно дълга

- Общ размер на вземането, включително неизплатени лихви, дължими към датата на прекратяване на дружеството
- Общ размер на неизплатените лихви към датата на прекратяване на дружеството
- 8 Опишете произхода на дълга, включително всички съответни дати

(Добавете допълнителни страници, ако е необходимо)

- 10 Подробности относно документи и/или други доказателства в подкрепа на вземането (приложете заверено копие и номерирайте всеки документ в последователен ред)

(Добавете допълнителни страници, ако е необходимо)

Подробности относно гаранция (ако има такава)

- 11 Опишете вида предоставена/получена гаранция

(Добавете допълнителни страници, ако е необходимо)

- 12 Дата/и, на която/които е предоставена/получена гаранция

- 13 Размер на обезпечения дълг

Декларация на кредитора

- С настоящото аз, долуподписаният, декларирам, че доколкото ми е известно, предоставената в настоящия формуляр информация е вярна, правилна и пълна:

Подпис на кредитора	Собствено и фамилно име с печатни букви	Номер на личната карта
---------------------	---	------------------------

Ако полагате подпис в качеството си на представител на юридическо лице, попълнете долното поле:
От името и за сметка на _____

- 15 Рег. № _____ в качеството ми на _____.

Що се отнася до срока, в който могат да се предявяват такива вземания, съгласно член 255 от глава 386 на съда се предоставят правомощия да определя срока или сроковете, в които кредиторите трябва да представят доказателства за дължимите им средства или вземания или да бъдат изключени от разпределянето на средства, извършено преди доказване на тези дългове.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Не съществуват специални нормативни актове, касаещи въздействието на производствата по реструктуриране върху предявяването, установяването и приемането на вземанията.

13 Какви са правилата, уреждащи разпределянето на приходите? Как се образува редът на вземанията и на правата на кредиторите?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Следва да се отбележи, че по отношение на несъстоятелността в малтийското законодателство не е посочен само един определен ред на кредиторите, тъй като редът се определя не само в един конкретен нормативен акт, а в множество нормативни актове. Законодателството, в което се разглежда редът на вземанията, е описано по-долу:

Член 302 от глава 386 гласи, че при ликвидацията на дружество, чиито активи не са достатъчни, за да покрият задълженията, правата на обезпечените и необезпечените кредитори и приоритетът и редът на техните вземания се регламентират от закона, който е в сила към настоящия момент.

Член 535 от глава 13 също така гласи, че редът на кредиторите със залог, привилегия или ипотека се определя в съответствие със закона, който е в сила към настоящия момент.

Както в член 535 от глава 13, така и в член 302 от глава 386 се посочва, че редът на дълговете се регламентира от закона, който е в сила към настоящия момент.

Съгласно малтийското право принципът *pari passu* е установен косвено в член 1996, глава 16 от Гражданския кодекс, който гласи, че законните основания за предпочитане са привилегиите, ипотеките и постановеното решение за разделяне на имуществото. Освен това в него се посочва, че законът позволява на кредитора да подчини, да отложи, да се откаже или по друг начин да измени своите настоящи или бъдещи права на плащане, изпълнение и класиране и други сходни настоящи или бъдещи права в полза на друго лице. Такова подчиняване, отлагане, отказ, изменение или сходно действие може да бъде извършено чрез споразумение или едностранна декларация към друго лице, включително друг кредитор, независимо дали е определен или все още предстои да бъде определен към момента на влизането в сила на такова споразумение или изготвянето на такова декларация.

Поради това чрез споразумение могат да се извършват промени в реда. Съответно длъжниците ще бъдат поставени в един и същ ред, ако не са налице привилегии, ипотеките или постановено решение за разделяне на имуществото.

С оглед на горепосоченото ще трябва да се проучат конкретните закони, с които се отдава приоритет на определени вземания, например глава 406 от Закона за данъка върху добавената стойност, глава 452 от Закона за заетостта и трудовите правоотношения и глава 318 от Закона за общественото осигуряване.

Член 62 от Закона за ДДС гласи:

„Комисарят има специално предимство по отношение на активите, които представляват част от икономическата дейност на дадено лице във връзка с дължимия от това лице данък съгласно настоящия закон, и, независимо от други разпоредби в други закони, въпросният данък се изплаща с предимство пред дълг, по отношение на който е налице друго предимство, с изключение на дълг с общо предимство и дълг, посочен в член 2009, букви а) или б) от Гражданския кодекс.“

Член 20 от Закона за заетостта и трудовите правоотношения гласи:

„Независимо от разпоредбите на друг закон, всяко вземане от страна на служител във връзка с текущото възнаграждение, дължима от работодателя на служителя за срок от максимум три месеца, и компенсация за отпуск, на която има право служителят, заедно с всички компенсации, дължими на служителя във връзка с прекратяването на трудовите правоотношения или известието за това, представляват привилегировано вземане върху активите на работодателя и се изплащат с предимство пред всички други вземания, независимо дали са привилегировани или ипотекарни:

При условие, във всеки случай, че максималният размер на привилегированото вземане не надхвърля еквивалента на националната минимална заплата, платима към момента на предявяване на вземането за период от шест месеца.“

Член 116, параграф 3 от Закона за общественото осигуряване гласи:

„Независимо от разпоредбите на друг закон, предявеното от страна на директора вземане за дължима сума поради вноската от първи или втори клас съгласно настоящия член, представлява привилегировано вземане в случай на вноската от първи клас със същия ред като заплатите на служителите върху активите на работодателя, а в случай на вноската от втори клас — върху имуществото на въпросното самостоятелно заето или самонаето лице, и се изплаща с предимство пред всички други вземания (с изключение на заплати), независимо дали са привилегировани или ипотекарни.“

Освен това членове 2088—2095 от Гражданския кодекс са насочени конкретно към реда на приоритетност на привилегиите. Наред с другото се посочва, че дълговете следва да се погасяват

съгласно реда на регистриране. Ипотеки, които са регистрирани в един и същи ден, са от един и същи ред.

При все това в рамките на производство по несъстоятелност съдът може (в повечето случаи ще го направи), в случай че активите не са достатъчни за покриване на задълженията, да разпреди от активите да бъдат изплатени разноските, таксите и разходите, понесени при прекратяването и ликвидацията, като редът на вземанията се определя от съда, а съдът взема под внимание следния общ ред на вземания:

а) разходи, които се понасят или правят от официалния ликвидатор или синдика с цел опазване, реализиране или събиране на активите на дружеството;

б) всякакви други направени разходи или плащания, извършени от официалния ликвидатор или по негово нареждане, включително тези, които са направени или понесени при управлението на дружеството;

в) хонорара на временния администратор, ако има такъв;

г) разходите на вносителя на молбата и на всяко лице, посочено в молбата, чиито разходи бъдат допуснати от съда;

д) хонорара на специалния администратор, ако има такъв;

е) всяка сума, дължима на лице, което е наето или упълномощено да помага при изготвянето на финансов отчет или баланс;

ж) всички надбавки, постановени от съда, за разходи във връзка с молба за освобождаване от задължението за представяне на финансов отчет или за удължаване на времето за представяне на такъв отчет;

з) всички необходими плащания от синдика в хода на осъществяването от него управление, включително всички разходи, направени от членовете на ликвидационната комисия или от техни представители и разрешени от синдика;

и) хонорара за всяко лице, наето от синдика с цел предоставяне на услуги на дружеството, както се изисква или позволява съгласно разпоредбите на глава 38б;

й) хонорара на официалния ликвидатор и на синдика.

В рамките на производства по несъстоятелност синдикът ще изготви доклад, в който се посочва редът на кредиторите и схемата за разпределение, и ще го представи в съда. Кредиторите имат право да представят мнение, ако не са съгласни със съдържанието на този доклад, като съдът може да разпреди наанасянето на поправки. В крайна сметка съдът ще одобри реда и схемата и ще нареди на синдика да пристъпи към изплащане на средствата на кредиторите.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Не се прилага

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

На първо място схемата, с която се урежда разпределението на приходите, се регулира най-вече от член 531 от Търговския кодекс и от разпоредби съгласно Гражданския кодекс, в който се определя редът на кредиторите в случай на кредитори, които са привилегирани по закон, и кредитори с обезпечена ипотека. Това са обезпечени кредитори по силата на законови разпоредби или по силата на публичен акт в съответствие с датата, на която е направена тази регистрация, и които също така се регулират от член 535 от Търговския кодекс.

След това обикновените кредитори (които не са регистрирани кредитори) се класират *pari passu* в съответствие с техните вземания.

След като дадено лице бъде обявено в несъстоятелност, в десетдневен срок от решението за това се провежда заседание, на което се прави анализ на вземанията пред съдията, съдебния секретар, попечителя, обявеното в несъстоятелност лице и кредиторите и се изготвя опис.

В рамките на това заседание се изслушва обявеното в несъстоятелност лице, което предлага условията на предпазния конкордат. На това заседание се обсъжда дали за разглеждания случай е обосновано да се сключи предпазен конкордат, съгласно който се определя група от кредитори (онези, които не са регистрирани кредитори по силата на привилегия, ипотека или залог), които да присъстват на заседанията вместо всички кредитори, като кредиторите имат право да възразят в осемдневен срок, включително индивидуално.

След това се провежда второ заседание, което отново се председателства от съдията, а що се отнася до групата от кредитори, които следва да бъдат допуснати, тя трябва да представлява три четвърти от сумите, за които обявеното в несъстоятелност лице признава, че са дължими.

След тази процедура и след като бъде изготвен списък на всички кредитори, се провежда още едно заседание, което се председателства от съдията, след като е било публикувано надлежно съобщение относно заседанието в съответствие със закона.

На това заседание всеки кредитор представя своя случай и, ако попечителят възрази срещу даден кредитор, този кредитор трябва да представи доказателства за своите твърдения пред попечителя и групата от кредитори.

14 Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност (по-специално при сключването на предпазен конкордат)?

Производство по несъстоятелност (дружества)

В рамките на производство по несъстоятелност, непосредствено след като синдикът реализира цялото имущество на дружеството или каквато част от това имущество може да бъде реализирана според него без ненужно удължаване на производството по несъстоятелност, след като е разпределил окончателното плащане към кредиторите, ако има такова, коригирал е правата на вносителите в рамките на групата от вносители, извършил е окончателно възстановяване на средства на вносителите, ако има такова, и е представил отчет за разходите на дружеството, след като съдът се е уверил, че синдикът е спазил всички изисквания на глава 386 и други изисквания, определени от съда, ако има такива, и след като вземе предвид доклада и всички възражения, представени от кредитори, вносители или заинтересовани лица, съдът пристъпва към освобождаване на синдика от неговите функции.

Впоследствие съдът нарежда наименованието на дружеството да бъде заличено от регистъра, считано от датата на решението. За това решение се уведомява Търговският регистър, който извършва заличаването.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

В член 329Б, параграф 12 се предвиждат различни сценарии, които включват прекратяване на процедурата по оздравяване, както следва:

а) Ако в който и да е момент от хода на процедура по оздравяване на дружество специалният администратор заключи, след като се консултира със съвместната комисия на кредиторите и членовете, че за дружеството няма да бъдат налице положителни резултати от продължаването на тази процедура, специалният администратор подава молба до съда за прекратяване на процедурата по оздравяване на дружеството, като посочва подробни и всеобхватни причини за това, и съдът постановява, че той ще ликвидира дружеството.

Прилага се процедурата, предвидена в глава 386 относно производствата по несъстоятелност.

б) Ако в който и да е момент от хода на процедура по оздравяване на дружество специалният

администратор заключи, след като се консултира със съвместната комисия на кредиторите и членовете, че дейността на дружеството се е подобрила до степен, че то е в състояние да погасява своите дългове, той подава молба до съда за прекратяване на процедурата по оздравяване на дружеството, като посочва подробни и всеобхватни причини в тази връзка и отправя искане до съда да издаде решение за прекратяване на процедурата по оздравяване на дружеството. В случай че съдът уважи молбата, той определя разпоредби и условия, които счита за необходими с оглед на обстоятелствата по случая.

В такъв случай дружеството продължава да функционира като жизнеспособно действащо предприятие. Производството се възобновява веднага след като съдът уважи горепосочената молба.

в) Ако в който и да е момент от хода на процедура по оздравяване на дружество директорите на дружеството или членовете по време на извънредно общо събрание се уверят, че дейността на дружеството се е подобрила до степен, че то е в състояние да погасява своите дългове, те могат да подадат молба до съда, придружена от съответните подкрепящи документи и информация, като потвърдят, че са удовлетворени, и поискат от съда да издаде решение за прекратяване на процедурата по оздравяване на дружеството, а съдът няма да постанови решение, с което уважава или отхвърля молбата, без преди това да изслуша специалния администратор. В случай че съдът уважи молбата, той определя разпоредби и условия, които счита за необходими с оглед на обстоятелствата по случая.

Както и в предишния случай, дружеството продължава да функционира като жизнеспособно действащо предприятие. Производството се възобновява веднага след като съдът уважи горепосочената молба.

г) При приключване на своите функции специалният администратор представя окончателен писмен доклад на съда, като посочва своето подробно и всеобхватно становище и причини дали дружеството има реалистична перспектива да продължи да функционира като жизнеспособно действащо предприятие изцяло или отчасти и дали ще бъде в състояние да погасява своите дългове редовно в бъдеще.

Когато в окончателния доклад, представен от специалния администратор, се изразява становището, че дружеството има реалистична перспектива да продължи да функционира като жизнеспособно действащо предприятие изцяло или отчасти, в допълнение към това към него се прилага прецизен и подробен оздравителен план, който съдържа всички необходими предложения, за да може дружеството да продължи да функционира като жизнеспособно действащо предприятие, с необходимите обяснения за осъществяване на такова оздравяване, включително предложения във връзка с финансовите ресурси, задържането на служители и бъдещото управление на дружеството. В посочения оздравителен план също така се разяснява предложеният начин за изплащане изцяло или отчасти на вземанията на кредиторите, дали е постигнат доброволен компромис с всички кредитори или е предложено съдът да утвърди компромис, който не е бил одобрен от всички кредитори.

След получаването на окончателния доклад и оздравителния план съдът може да поиска обяснения и пояснения, които счита за необходими и които се предоставят устно или в писмена форма според указанията на съда. Впоследствие съдът може да отхвърли оздравителния план или да го приеме и одобри изцяло или отчасти, като може и да поиска изменения по него. Когато съдът одобри оздравителния план, представен от специалния администратор, независимо дали със или без изменения съгласно указанията на съда, оздравителният план влиза в сила и става задължителен за всички заинтересовани страни за всички законови цели. Производството се възобновява веднага след като съдът одобри оздравителния план.

д) Ако съдът постанови решение за прекратяване на процедурата по оздравяване на дружеството на основание, че дружеството няма реалистична перспектива да продължи да функционира като жизнеспособно действащо предприятие и няма да бъде в състояние да погасява своите дългове редовно в бъдеще, той постановява, че ще ликвидира дружеството.

Прилага се процедурата, предвидена в глава 386 относно производствата по несъстоятелност.

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

В рамките на производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност, непосредствено след като попечителят реализира цялото имущество на дружеството или каквато част от това имущество може да

бъде реализирана според него без ненужно удължаване на производството по несъстоятелност, след като е разпределил окончателното плащане към кредиторите, ако има такова, коригирал е правата на вносителите в рамките на групата от вносители, извършил е окончателно възстановяване на средства на вносителите, ако има такова, и е представил отчет за разходите на дружеството, след като съдът се е уверил, че попечителят е спазил всички изисквания съгласно глава 13 и други изисквания, определени от съда, ако има такива, и след като отчете доклада и всички възражения, представени от кредитори, вносители или заинтересовани лица, съдът пристъпва към освобождаване на попечителя от неговите функции.

Впоследствие съдът нарежда наименованието на търговското дружество да бъде заличено от регистъра, считано от датата на решението. За това решение се уведомява Търговският регистър, който извършва заличаването.

Разбира се, горепосоченото се прилага по отношение на търговски дружества.

Що се отнася до търговците, след като търговецът е бил обявен в несъстоятелност и приходите са били разпределени, обявеното в несъстоятелност лице може да подаде молба до съдебния секретар, с която да поиска да се яви пред съдия, като в посочения ден съдът също така призовава кредиторите и попечителя, участващ в обявяването в несъстоятелност, за да установи дали търговецът може да бъде реабилитиран отново да се занимава с търговия.

Ако търговецът не е действал злонамерено или с цел измама, той може да бъде реабилитиран да се занимава с търговия. Тази реабилитация води до опрощаване на всички дългове на обявеното в несъстоятелност лице във връзка както с него самия, така и с придобито впоследствие имущество, по отношение на които са могли да бъдат предявени претенции срещу него във всеки един момент преди декларацията за обявяване в несъстоятелност.

15 Какви са правата на кредиторите след приключване на производството по несъстоятелност?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Съгласно член 315, параграф 1 от глава 386 даден кредитор би могъл да потърси защита на своите права срещу всяка страна, по отношение на която се счита, че е осъществявала стопанската дейност на дружеството по начин, целящ да навреди на кредиторите на дружеството или кредиторите на друго лице, или с цел измама. В такъв случай след подаване на молба до съда последният може да постанови, че лица, които съзнателно са участвали в осъществяването на стопанската дейност по горепосочения начин, лично носят отговорност без ограничение на отговорността за всички или някои дългове или други задължения на дружеството съгласно указанията на съда.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Не съществуват специални нормативни актове, касаещи правата на кредиторите след приключване на производството по несъстоятелност.

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

След обявяването в несъстоятелност, независимо дали става въпрос за търговско дружество или за търговец, кредиторите няма права, освен ако съответният кредитор може да докаже, че търговецът или търговското дружество е действал(о) злонамерено или с цел измама на кредиторите.

16 Кой поема разходите и съдебните разноски в производството по несъстоятелност?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Разходите се поемат или от лицето, което подава молбата за обявяване в несъстоятелност, или от дружеството, в зависимост от разпореждането на съда.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

При производства по реструктуриране (оздравяване на дружества) разходите по производството се поемат от дружеството.

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

Разходите и съдебните разноски се поемат от лицето, което подава молбата, или от обявеното в несъстоятелност лице.

17 Какви са правилата относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните актове, които са във вреда на кредиторите на несъстоятелността?

Производство по несъстоятелност (дружества)

Съгласно член 303 от глава 386 уреждането на привилегии, ипотеки или други задължения, прехвърлянето или разпореждането по друг начин с имущество или права и всяко плащане, изпълнение или друго действие във връзка с имущество или права, извършено от или срещу дружество, както и всяко задължение, поето от дружеството шест месеца преди прекратяването на дружеството, се считат за незаконно предпочитане срещу неговите кредитори, независимо дали става въпрос за безвъзмездна или възмездна сделка, ако тя представлява сделка на занижена цена или ако се отдава предпочитание. В такъв случай сделката (незаконно предпочитане) е нищожна.

Занижена цена се определя по следния начин:

а) дружество сключва сделка на занижена цена, ако:

- i) дружеството направи дарение или сключи сделка по друг начин при условия, съгласно които няма да получи възнаграждение, или
- ii) дружеството сключи сделка срещу възнаграждение, чиято стойност в пари или тяхна равностойност е значително по-малка от стойността, в пари или тяхна равностойност, на предоставеното от дружеството възнаграждение.

Предпочитание се определя по следния начин:

б) дружество отдава предпочитание на лице, ако:

- i) това лице е един от кредиторите на дружеството или е лице, предоставящо обезпечение, или поръчител по отношение на някой от дълговете на дружеството или други задължения; както и
- ii) дружеството предприема действие или позволява да бъде предприето действие, което във всеки случай води до поставяне на това лице в позиция, която, при изпадане в несъстоятелност и ликвидация на дружеството, ще бъде по-добра от позицията, в която би било лицето, ако това действие или бездействие не се беше случило.

Изключение от горепосоченото се допуска, ако лицето, в чиято полза е извършена, осъществена или поета сделката, докаже, че не е знаело и не е имало причина да счита, че дружеството има вероятност да бъде прекратено поради несъстоятелност.

Производство по реструктуриране (оздравяване на дружества)

Не съществуват специални нормативни актове, в които да се определят правила относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните актове, които са във вреда на кредиторите на несъстоятелността в производства по реструктуриране (оздравяване на дружества).

Производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност (търговски дружества и търговци)

Не съществуват специални нормативни актове, в които да се определят правила относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните актове, които са във вреда на кредиторите на несъстоятелността в производства по несъстоятелност поради неплатежеспособност или оздравяване.

■ Последна актуализация: 14/02/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.